

Klasse

ouders

Mag Boubker naar het verjaardagsfeestje van Bram (4)? Van Bram wel. Boubker is zijn vriend. Maar van mama niet: «Liever vijftien kinderen van de klas in mijn huis, dan één Marokkaan».

Vier op vijf kinderen van het vijfde en zesde leerjaar hebben **geen problemen** met de allochtonen op hun school. In de eerste graad van het secundair onderwijs is de toestand al sterk veranderd: één op twee leerkrachten merkt racisme

op. Dat blijkt uit een peiling van Klasse. Vier op vijf ouders met kinderen tussen 2,5 en 14 jaar zijn ervan overtuigd dat er op de school van hun kind geen ras-senhaat is. Of Turken en Marokkanen ook welkom zijn op het verjaardagsfeestje van hun kind, weten we niet... Onze maatschappij (en de school) zit vol verschillen. Deze Klasse voor Ouders ook: Boubker (4) is Marokkaan, Bart (22) homo en Annabel (10) zwak-

beगाafd. Van 10 tot 14 februari viert Vlaanderen de **Week van de Diversiteit**. Zolang we niet allemaal gekloond zijn, kunnen we genieten van alle verschillen tussen de mensen en er de rijkdom van proberen in te zien. Met de eindtermen leren de kinderen op school respect hebben voor elkaar. Loopt dat feestje thuis door?

**De geheime agenda's
van het CLB**
p. 2

**«Twee mama's?
En dan?»**
p. 4

Wie is Annabel?
p. 8

«Welkom op mijn verjaardagsfeestje»

«Ik ben niet altijd op school te zien, maar ben wel altijd voor leerlingen en scholen bezig», zegt Liesbet, psycholoog. Samen met schoolarts Marie-Thérèse, maatschappelijk werkster Ilse en verpleegster Renée vormt ze een CLB-team. Elke school werkt met zo'n Centrum voor Leerlingenbegeleiding samen. Wat doen Liesbet, Marie-Thérèse, Renée en Ilse dan? Duik mee in de dagboeken van vier leerlingenbegeleiders...

«Het

Maandag

Marie-Thérèse De Cort / schoolarts

8.30 uur

Vijftien leerlingen van een vijfde leerjaar komen voor het medisch onderzoek. Renée en ik praten even met de leerkracht. Zijn er speciale aandachtspunten? Renée weegt elk kind en meet hoe groot het is. Waar staat het op de groeicurve? Renée kijkt ook na of het goed hoort en ziet. Daarna komt die leerling bij mij en maken we een praatje. Voelt het kind zich gezond? Wil het spreken over een probleempje of een klacht? Ik kijk de antwoorden van de ouders op onze vragenlijst na. Dan onderzoek ik de leerling. Eén meisje is een beetje angstig. Ook zij mag van haar ouders een prikje krijgen tegen mazelen, bof en rode hond. Ik stel haar gerust. Het prikje is gebeurd voor ze het weet. Terwijl ze zich aankleedt, vul ik een verslagje voor haar ouders en haar medisch dossier in.

13 uur

Samen met Renée heb ik een afspraak met de mama van Shana (5). Haar juf en de directeur vinden dat Shana te vaak afwezig is 'wegens ziekte'. Blijkt dat Shana's ouders aan het scheiden zijn en haar vader zich niet aan afspraken over bezoekrecht houdt.

14 uur

Ik bel de oogarts van Jelle uit een derde kleuterklas op. Dat sprak ik met zijn ouders af. Jelle heeft een oogletsel en kan voorwerpen van dichtbij niet scherp zien. Ik wil weten hoe de aandoening zal evolueren. Misschien moeten we hulpmiddelen en extra

↳ overleg met Liesbet

Dinsdag

Renée Van de Velde / verpleegster

...In een grote ASO-school plan ik de medische onderzoeken van de eerste jaren en de inentingen tegen hersenvliesontsteking (type C) voor de derde, vijfde en zesde jaren.

10.30 uur

Een directeur heeft naar het CLB gebeld. Enkele leerlingen hebben roodvonk. Ik overleg met Marie-Thérèse, de schoolarts. Daarna bespreek ik met de directeur welke maatregelen de school moet nemen. Ik bel ook met de Gezondheidsinspectie. Daar moeten wij besmettelijke ziektegevallen melden.

~~13 uur~~ Verplaatst naar 11 u.

Met psycholoog Liesbet praat ik over Jasmien van een derde kleuterklas. Op school hadden we overleg met de directeur en de leerkrachten. Liesbet vraagt zich af of Jasmien wel goed hoort. Of we dat niet even kunnen testen?

14 uur

Karen (11) verhuist van een gewone basisschool naar een school voor buitengewoon onderwijs. We volgen dat goed op. Ik zorg voor het verslag van de medische gegevens.

15.15 uur

Telefoon van een ouder. Ze vraagt een gehooronderzoek voor haar dochtertje v

Peter Van Hoof

OOK GEMERKT?

Wist jij dat het CLB niet iedereen meer test om een voorspelling te doen of hij bepaalde onderwijsvormen aankan of niet? De nieuwe Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB, sinds 1 september 2000) werken anders. Elk CLB maakt met de school afspraken en legt vast welke problemen ze samen willen aanpakken. Het CLB gaat in op vragen van ouders, leerkrachten en leerlingen en zoekt samen naar een oplossing. De aandacht gaat vooral uit naar kinderen met problemen.

Mijn ervaringen met het CLB: goed, slecht of tussenin?

Discussieer mee op www.klasse.be/ouders/forum

Lees meer op www.klasse.be/dossier/club

In de stukjes dagboek van Marie-Thérèse, Renée, Ilse en Liesbet zijn de namen van kinderen door andere vervangen.

CLB?

Nooit gezien?»

Vrijdag

Liesbet Peeters / psycholoog

9 uur

Afspraak met de ouders van Jana (15). Ze heeft dyslexie. We bekijken samen hoe we haar thuis en op school best kunnen begeleiden.

10.30 uur

Ik zit met de leerkrachten, de taakleerkracht en directeur van een basisschool rond de tafel. We bespreken alle leerlingen met wie het niet zo vlot. Wat scheelt er, wat kunnen we samen doen? Multidisciplinair overleg heet dat.

13.30 uur

Op een andere lagere school onderzoek ik Steven (6). Juf Nicole twijfelt of Steven wel klaar is voor het eerste leerjaar. Ik luister naar de juf en stel de ouders voor de intelligentie van Steven te meten. Misschien heeft hij bijzondere hulp nodig. → *ouders opbellen*

15 uur

Juf Marleen van de derde kleuterklas vraagt me of ik even mee wil volgen in d

Donderdag

Ilse Martens / maatschappelijk werkster

9 uur

Ik bezoek samen met de ouders van Jonas (8) een school voor buitengewoon onderwijs. Jonas weet vaak met zijn gedrag geen blijf en kan niet langer naar een gewone school. Na het bezoek zijn ze gerustgesteld: «We dachten dat het anders was».

10.30 uur

Met een tolk bezoek ik de ouders van Ibrahim (13). Ibrahim wil niet meer naar school omdat de klasgenoten hem pesten.

11.30 uur

De school van Sofie (16) meldt dat ze al enkele keren niet is komen opdagen. Zonder reden. Ik zoek met Sofie naar het echte verhaal achter haar spijbelen. *Men we afspraken maken met de school*

13 uur

In ons CLB-team (met een arts, een verpleegkundige, een pedagoog en een maatschappelijk werker) bespreken we de situatie van Lieve (12). Het meisje is slachtoffer van mishandeling. We plannen de mogelijke stappen samen met een vertrouwensarts.

13.30 uur

Stijn (10) aanvaardt thuis zijn nieuwe papa niet en maakt veel ruzie. Op school is hij weinig aandachtig. Ik overleg met zijn leerkracht en

NOOIT GEHOORD, NOOIT GEZIEN?

Elke school heeft een vaste CLB-medewerker. Daar kunnen ouders en leerkrachten terecht. Die CLB-medewerker werkt nooit alleen, maar kan terugvallen op zijn CLB-team. Daar zitten verschillende vakmensen in: een arts, een maatschappelijk werker, een verpleger of paramedisch werker, een pedagoog of psycholoog. Samen zoeken zij oplossingen voor problemen van kinderen op school.

Ouders en leerkrachten kunnen bij het CLB terecht voor:

- Leerproblemen, studiemethode (leren en studeren)
- Studiekeuze (schoolloopbaanbegeleiding)
- Pestproblemen, agressief gedrag, faalangst... (psychisch en sociaal functioneren)
- Inenting, gezonde voeding, druggebruik (preventieve zorg voor gezondheid)

Het CLB kan niet alle problemen oplossen, maar werkt samen met ouders, leerkrachten, de jongeren en alle mogelijke hulporganisaties (drugscentra, vertrouwensartsen...).

Meer artikels over het CLB vind je op www.klasse.be/dossier/clb, meer info (werking, adressen en telefoons) op www.ond.vlaanderen.be/clb Je kan een gratis infobrochure over het CLB opvragen bij de dienst publicaties – tel 02 553 66 53 – onderwijspublicaties@vlaanderen.be

DE EERSTE LIJN 20 BIJHOUDEN HOLEBI

«GERTI IS

«Bart was dertien toen hij voor het eerst vertelde dat ik het nooit aan iemand zou vertellen over de pijn die hij toen voelde. Ik heb moeite te verwerken dat Bart homo is. Mijn ouders zeggen. Zo moeilijk mee. 'Dat het mijn kind moet zijn'...
(Hildegard)

HOMOSEKSUALITEIT. EÉN OP TIEN

- Als een jongen verliefd wordt op een jongen en hem lichamenlijk aantrekkelijk vindt is hij *homo*. Een meisje dat verliefd wordt op een meisje en haar lichamenlijk aantrekkelijk vindt is *lesbisch*. Wie zowel homoseksuele als heteroseksuele gedragingen en gevoelens heeft is *biseksueel*. **Homo's**, **lesbiennes** en **biseksuelen** noemen zich ook **holebi's**.
- Wetenschappelijk onderzoek toont dat minstens één op twintig ouders een homoseksueel, lesbisch of biseksueel kind heeft. Vijf tot tien procent van de bevolking is holebi. Homoseksualiteit is aanwezig in alle rangen en standen, in alle culturen, alle periodes in de geschiedenis. Het is niet altijd makkelijk voor ouders om te aanvaarden dat hun kind 'anders' is. Sommige ouders wijzen hun homoseksueel kind af. Anderen gaan via gesprekken op zoek naar de onbekende gevoelens van hun kind.

HOMO'S EN LESBO'S. WAT GELOOF JIJ?

Welke van onderstaande stellingen zijn volgens jou (niet) waar?

Je kan homo's makkelijk herkennen: ze gedragen zich verwijfd.	☐ waar	☐ niet waar
Mannelijke balletdansers, verplegers en kappers zijn homo's.	☐ waar	☐ niet waar
Lesbiennes zijn mannenhaters.	☐ waar	☐ niet waar
Homoseksuele relaties duren nooit lang.	☐ waar	☐ niet waar
Holebi's moeten niks weten van kinderen.	☐ waar	☐ niet waar
Homo's zijn mietjes die hun man niet kunnen staan.	☐ waar	☐ niet waar
Holebi's hebben een dominante moeder.	☐ waar	☐ niet waar
Homoseksualiteit is een ziekte.	☐ waar	☐ niet waar

Deze stellingen kloppen niet. Het zijn verhaaltjes, vooroordelen die ervoor zorgen dat mensen homoseksualiteit niet aanvaarden.

Sommige kinderen hebben zwart of blond haar, andere rood. Het kind met het rode haar is geen totaal ander wezen. Voor holebi's geldt hetzelfde.

Homoseksualiteit is geen ziekte, het is niet erfelijk en heeft ook niks met opvoeding te maken. Het is een variant op de 'gewone' seksualiteit. Homoseksuelen kunnen net als alle anderen verliefd worden en een duurzame relatie aangaan. Maar dan met iemand van hetzelfde geslacht.

WANNEER WEET JE DAT JE KIND HOLEBI IS?

- Natuurlijk herkent je kind **in de basisschool** nog niet of het hetero of holebi is. Toch zeggen homoseksuele jongeren dat ze reeds op jonge leeftijd voelden dat ze anders waren dan hun klasgenoten, vrienden en vriendinnen.
- Het is normaal dat kinderen **tijdens hun puberteit** twijfelen over hun seksuele voorkeur. Het hoort bij de seksuele ontwikkeling van jongeren. De meeste jongeren kennen hun seksuele voorkeur als ze achttien zijn.
- Het hangt van hun omgeving af of ze er ook voor durven **uitkomen** (coming out). Ouders die niet praten over gevoelens en liefdheden, voortdurend flauwe moppen over homo's vertellen en vol vooroordelen zitten, zorgen ervoor dat kinderen hun homoseksuele gevoelens voor zichzelf houden.
- Bij homoseksuele jongeren komt vijf keer meer **zelfdoding** voor dan bij anderen. Omdat ze zichzelf niet aanvaarden of omdat ouders en de maatschappij hen niet aanvaarden. Het kan anders. Homo-aanvaarding begint in het gezin.

Dit is de twintigste van De Eerste Lijn met homoseksualiteit in «Geen punt, veel vr Keerpunt» - Werkgroep Ouders van De Eerste Lijn Gent (WOHG) - 5 euro per bijdrage - tel. 344 77 58. Voor nog meer informatie zie de Werkgroepen Homoseksualiteit - 22 - 9000 Gent - tel. 09 223 22 22 - Holebifoon: 09 238 26 26 - info@holebifoon.be of op www.klasse.be/dossier/homoseksualiteit www.vlaanderen.be/holebi, www.holebifoon.be, www.cgso.be en www.seksualiteit.be

OP CARO»

«Eerst verliefd werd op een jongen. Het meest intigste. 'Ik heb mezelf toen beloofd vertellen', zei hij. Ik begrijp nu pas zelf een hele tijd nodig gehad om mijn man heeft het er nog altijd erg voor niet overkomt', hoor ik andere dingen doen. (Caro, moeder)»

*De laatste bijdrage
Meer over hoe ouders
er mee omgaan, lees je
in «'t laagtekens» en «'t
van de Halebikinderen
brochure - tel. 09
478 11 11 - info: Federatie
Kammerstraat
1000 Brussel
69 29
@fwh.be*

*Deze tekst kwam tot stand in
samenwerking met leerkrachten, ouders,
jongeren, het CLB en andere specialisten.
Deze bijdrage wordt ondersteund door de
eindtermen, de ministers van onderwijs,
welzijn en gelijke kansen.*

HOE PRAAT IK MET MIJN KIND OVER HOMOSEKSUALITEIT?

- «Jonas is op Jasper» «Brit is een lesbo» Er zijn **aanleidingen genoeg** om ook met jonge kinderen over homoseksualiteit te praten: een klasgenoot met twee mama's of papa's, scheldwoorden op de speelplaats (janet, mietje, homo...), rolpatronen («Jongens die ballet doen zijn mietjes»), bekende holebi's in de media...
- Jonge kinderen hebben nog **geen vooroordelen**. Leer ze omgaan met verschillen: een kind met een beugel, een stotteraar... Ook holebi's verdienen respect.
- Laat je kinderen voelen dat je mensen respecteert zoals ze zijn. Of zijn homo's het slachtoffer van spot en **flauwe moppen**? Kinderen nemen vaak de mening van hun ouders over: «Mijn papa vindt dat vies».
- Ga na met welke vooroordelen jij zit tegenover homoseksualiteit. Ga op zoek naar de juiste **informatie**. Vertel je kinderen hoe moeilijk jij het had om homo's te aanvaarden...
- Vertel dat holebi's **normale mensen** zijn die toevallig verliefd worden op iemand van hetzelfde geslacht. Vertel hen dat ze later wellicht ook holebi's zullen ontmoeten bij hun vrienden, in de familie, de werksituatie...
- Praat thuis over **gevoelens en seksualiteit**. Dan voelen kinderen dat dit een gewone zaak is en zullen ze zelf ook over hun verliefdheidjes en verdrietjes praten.
- Laat kinderen **hun eigen weg** gaan. Kinderen aanvaarden niet dat ouders hun idealen en droombeelden willen opleggen. Geef ze ruimte en vrijheid. Blijf tegelijkertijd erg geïnteresseerd. Luister en houd de dialoog steeds open.

WAT KAN JE VAN DE SCHOOL VERWACHTEN?

- De school geeft **duidelijke informatie**. 85 % van de holebi-jongeren beweert dat ze op school geen of foute informatie hebben gekregen over homoseksualiteit. Homoseksualiteit mag geen taboe zijn op school.
- De leerkrachten praten **met respect** over mensen die 'anders' zijn.
- Op school is er een vriendelijk **schoonklimaat** dat pesten, geweld, racisme, discriminatie aanpakt. Alle kinderen kunnen er terecht met al hun vragen.
- Heb je vragen over de seksualiteit van je eigen kind, aarzel niet om contact op te nemen met de leerkracht, het CLB, de huisarts...

HOMO OF HETERO?

Tijdens de puberteit zoeken jongeren hun seksuele voorkeur. Wat gebeurt er in het hoofd van een homoseksueel kind? Elk kind zoekt zijn eigen weg en elk proces verloopt anders. Veel hangt af van hoe zijn omgeving, zijn vrienden en ouders denken en hoe ze reageren.

- [1] **de verwarring:** de jongere ervaart een fantasie, een opgewonden of verliefd gevoel, maar dan komt de verwarring. Hij voelt zich onzeker. Als thuis niet over homoseksualiteit wordt gepraat, denkt hij dat dit 'verkeerd' is. Hij verbergt zijn gevoelens. Vaak volgen lichamelijke klachten en leerproblemen.
- [2] **de vragen:** wat betekent holebi-zijn? Hoe kan je dat beleven? Door gebrek aan openheid is informatie niet makkelijk te vinden. De jongere zoekt figuren waarmee hij zich kan vergelijken, maar vindt ze niet. Hij sluit zich af en is vaak prikkelbaar.
- [3] **toegeven:** de jongere geeft aan zichzelf toe dat hij holebi is. Soms keurt hij zijn gevoelens niet goed.
- [4] **aanvaarden:** de jongere gaat zich beter in zijn vel voelen zoals hij is. Meestal gebeurt dit na het secundair onderwijs. Voor de buitenwereld houdt hij zijn homoseksualiteit meestal nog geheim.
- [5] **coming out:** de 'mijlpaal', 'openbaring', de 'bevrijding' voor vele holebi's. Hij kan nu voor het eerst vrijuit praten en doen. Hij hoeft niet bang te zijn om zich te verraden.

2 Ook luizen gezien?

Wat weet jij over luizen?

Doe de test en werk mee aan een luizenvrije klas.

- 1 Kinderen krijgen vooral luizen na de vakantie.
- 2 Elk kind kan luizen krijgen, hoe goed je het haar ook wast.
- 3 Je kind op voorhand behandelen tegen luizen helpt niet.
- 4 Luizen springen of vliegen niet.
- 5 Luizen reizen via mutsen en sjaals.
- 6 Als je kind luizen heeft, praat je er beter niet over.

	waar	niet waar
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Alle uitspraken zijn waar, behalve de laatste. Als ouders de school niet snel melden dat hun kind met luizen zit, blijven ze terugkomen. Daar moet niemand verlegen over zijn. Hoe je luizen behandelt, vraag je best even op school.

Peter Van Hoof

Beste Klasse

4

«In Klasse schreven jullie dat er veeeeeeel te weinig kinderen een fietshelm dragen! Waarom dan geen nieuw verkeersreglement: vanaf 1 januari 2003 moet elke fietser een fietshelm dragen of hij krijgt een boete van 15. Dan zal er pas resultaat te zien zijn en niemand voelt zich belachelijk, want het MOET gewoon.» (K, 14 jaar)

In landen waar ze dat geprobeerd hebben, daalde plots het aantal fietsers aanzienlijk. En dat kan ook niet de bedoeling zijn... Zelfs de meeste fietsersverenigingen zijn tegen zo'n verplichting. Iedereen zou de helm uit vrije wil moeten dragen én de rest van de weggebruikers moet veiliger rijden.

«Ik ben wat verontrust door wat ik hoorde op de radio over het afschaffen van huiswerk. Ik ben zelf voorstander van het behoud. Om maar enkele redenen te noemen: extra oefeningen voor de kinderen, manier voor de ouders om te zien waar ze staan en om eventuele moeilijkheden/problemen op te sporen, betrokkenheid bij wat je kind op school doet en leert, zeer geleidelijke en noodzakelijke voorbereiding op later (want dan zal dat huiswerk 'thuis studeren' gaan noemen).» (C.V)

Klasse wil (zinvol) huiswerk niet afschaffen. Het zou wel leuk zijn dat er op school een dialoog over op gang komt en dat ouders, leerkrachten en kinderen samen nadenken over zelfstandig werk én een aangepast huiswerkbeleid uitwerken. Aanzetten kunnen ouders en school vinden in het dossier huiswerk (www.klasse.be/huiswerk) of in het boek «Huiswerk in de basisschool?» Yvan Ameye en Patrick Vanspauwen - Garant (16,90 euro).

Guy Kokken

1

Links: niets aan de hand!

Wat hebben Monica Seles, Albert Einstein en Koen Wauters met elkaar gemeen? Ze zijn linkshandig. Ongeveer 10 % van alle mensen is zo. Zijn linkshandige kinderen klunzen? Zitten hun hersenen omgekeerd in hun hoofd? Tuurlijk niet. Ze hebben wel gemiddeld meer ongelukjes dan rechtshandigen doordat hun omgeving rechtshandig is. Vroeger werd je op je linkervingers getikt, maar nu kijkt niemand nog op als je voorrang geeft aan je linkerhand.

5 TIPS VOOR IN DE KLAS:

- 1 Aan de linkerkant van de bank, heb je geen last van de rechtshandige buur.
- 2 Ga zo dicht mogelijk bij een raam zitten: voor linkshandigen zit de lichtbron best rechts.
- 3 Leg de linkerhoek van je schrift iets hoger.
- 4 Met een vulpen lukt het beter dan met een balpen.
- 5 Speciale latten, scharen, potloodslijpers... maken het linkshandigen heel wat gemakkelijker.

Een overzicht krijg je op www.bongo.be

Bongo - Goutstouwersstraat 4 - 1651 Beersel - tel 02 511 05 37 - bongo@bongo.be

Klasse voor Ouders geeft 5 kinderhorloges weg voor linkshandigen. Schrijf vóór 14 februari een links kaartje naar Klasse voor Ouders (LINKS) - Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel.

Dit blad is tussen 13 en 17 januari op de school afgeleverd. Vanaf volgende maand krijg je een vernieuwde Klasse voor Ouders, aangepast aan de opmerkingen die honderden ouders gaven tijdens vele gesprekken aan schoolpoorten, in winkels en op pleinen. Tot in het volgende blad: vanaf 3 februari in de boekentas van je kind.

9/10

Lichtgevende fiets?

Hoe verlicht is jouw kind als het tijdens de wintermaanden 's ochtends met de fiets naar school rijdt? 80 % van de zware fietsongevallen met kinderen zijn zijaanrijdingen in het donker. De wielreflectoren vallen te laat op. Dertig lezers kunnen nu snel hun eigen fietswiellicht monteren. Het licht wordt op het wiel aangebracht en werkt zonder batterijen. Zodra het wiel een kleine beweging maakt, is er licht.

Je wil winnen? Bewijs (vóór 14 februari) op een originele manier dat je kind met de fiets naar school gaat. Vermeld ook of je kind op een volwassenenfiets of kinderfiets rijdt. Klasse voor Ouders (Wiellicht) - Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel. Meer info over de fietswiellichten bij Willems Engineering - Hunegem 100 - 1730 Asse - tel 052 44 96 73 - info@bikelight.info - www.bikelight.info

9

7 Poëzie is als een stoel aan tafel

het groeigedicht

Ik ben
het kleinste huis
dat ik ken

en het grootste
dat ben jij

soms wil ik van jou proeven
ik schreeuw het van mijn daken
ik steek mijn stenen handjes uit
om je deur open te maken

en kijk daar zit je
je vertelt een verhaal
ik hang letterlijk en
figuurlijk aan je lippen

onmiddellijk begin ik
van je te smullen
zodat je je geheim misschien zal onthullen

(Groeigedicht gemaakt door de kinderen voor Gedichtendag 2002)
Op www.klasse.be vind je een selectie van de betere gedichtenbundels.

De laatste twee weken van januari zet Ketnet honderden kinderen aan het verzen. Ketnet lanceert een zin en elke dag doen kinderen het gedicht groeien. Op 30 januari is het Gedichtendag en zal het Groeigedicht af zijn.

Hoe maak je je kinderen warm voor poëzie?

- 1 Volg het Groeigedicht op tv (Info: www.ketnet.be - www.villakakelbont.be)
- 2 Zorg voor gedichtenbundels in huis: bij het stapeltje kranten, op het toilet, in de slaapkamers, als cadeau...
- 3 Ga er even bij zitten als je kind met verzen en rijmen van de school komt.
- 4 Spreek tijdens een autorit in rijmvorm, schrijf poëtische kattebelletjes en boodschappenlijstjes...
- 5 Bekijk de agenda van Gedichtendag 2003: www.gedichtendag.nl

6 FotoQuiz

Dit is het vierde spaarpunt voor de fotoquiz. Kleef het op de spaarkaart die in het oktobernummer zat. In mei is de foto compleet. Stuur die dan op mét de naam van de figuur die we zoeken. Je kan een reischeck van 1 000 euro winnen.

Mensen verschillen: mannen en vrouwen, jongens en meisjes, allochtonen en autochtonen, mensen met en zonder handicap. Hoe gaan scholen en verenigingen om met die rijkdom? Om ideeën uit te wisselen, inspiratie en informatie te zoeken: www.weekvandediversiteit.be
Doe via de site een voorstel en je kan 250 euro winnen voor een actie. De week van de diversiteit loopt in heel Vlaanderen tussen 10 en 14 februari (Valentijn!).

5 Win een fiets

Puzzel mee en win een aankoopbon van 500 euro bij een fietssmaker in je buurt. In het rooster staan 9 woorden verborgen die in deze Klasse voor Ouders voorkomen. Ze staan horizontaal, verticaal of diagonaal; van voor naar achter (bv 'klasse') of van achter naar voor (bv 'essalk'). Schrap alle letters die je nodig hebt om deze woorden te vormen en dan blijven 11 letters over. Welk woord vormen ze?

Stuur het nieuwe antwoord vóór 14 februari naar Klasse voor Ouders (Fiets) – Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel. De familie Cappelle uit Brugge vond het antwoord op de prijsvraag in het novembernummer (feestneus).

D	H	F	C	I	V	I
E	O	A	A	L	R	N
S	L	N	R	I	B	C
M	E	N	T	A	A	L
T	B	Y	S	E	I	U
V	I	T	A	Y	A	S
O	R	E	T	E	H	I
L	I	N	K	S	T	E

Welke woorden zoek je?

Zij helpt Annabel in klas ★ tv-zender met een eerste lijn ★ kinderen met een handicap in een gewone klas is het streefdoel van ouders voor ... ★ groepsnaam voor iemand die verliefd wordt op iemand van hetzelfde geslacht of op beiden ★ beroep van Marie-Thérèse De Cort ★ ander woord voor geestelijk ★ naam voor iemand die verliefd wordt op iemand van het andere geslacht ★ Liesbeth, Marie-Thérèse, Ilse en Renée werken er ★ Zo schreef Albert Einstein

8

Worden leerkrachten gescreend?

«In het begin van dit schooljaar werden in Engeland leerkrachten onderzocht op hun 'eerbaarheid' toen bleek dat een schoolconciërge kinderen had misbruikt en vermoord. Hoe zit dat in Vlaanderen? Kan om het even wie leerkracht worden? Wordt hun strafregister bekeken vooraleer ze een job in onderwijs krijgen?»

Elke leerkracht die in onderwijs begint of benoemd wil worden moet een getuigschrift van goed zedelijk gedrag kunnen voorleggen. Dat geldt voor alle beroepen die te maken hebben met opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen. Sinds 1 juli krijg je het getuigschrift voor goed zedelijk gedrag pas na een controle van het strafregister én een gemotiveerd advies door de politiekorpschef. De korpschef kan ook laten weten dat de aanvrager betrokken is bij een onderzoek. Als een vastbenoemde leerkracht verdacht wordt, licht het parket het departement Onderwijs in dat op zijn beurt de school waarschuwt.

Deze maand op www.klasse.be/ouders

Forum: Mijn eigen ervaringen met het CLB: goed, slecht of tussenin?

Dossier: Hoe beloon ik mijn kind?

7 aandachtspunten op www.klasse.be/dossier/straffen

Poëzietips: Een selectie van de betere dichtbundels voor kinderen vanaf 4 jaar.

Nieuws: Elke dag vers van de bakker:

warm nieuws uit opvoeding en onderwijs: www.klasse.be/nieuws

3

De grenzen van Annabel

176 en 221 staan netjes onder elkaar boven de optelstreep. Laurenz legt de getallen met staafjes, blokjes en honderdvelden. Het derde leerjaar telt perfect op. «Mag ik het wat moeilijker maken?», vraagt juf Christine. Dit klinkt als muziek: 628 plus 346. Alle vingers flitsen in de lucht. Ja, ze snappen het. Annabel ook?

Nee, Annabel (10) snapt het niet. Ze zit wel in het derde leerjaar. Tussen al haar vrienden en vriendinnen. Ze voelt zich goed. Als de honderdtallen bij elkaar moeten geteld worden, begrijpt juf Christine dat Annabel nu kan scoren. «Zes plus drie, da's negen», lacht Annabel. Ze is matig mentaal gehandicapt en haalt het niveau van eind eerste leerjaar.

Met vijftientig

«Annabel zat vorig schooljaar ook in mijn klas», zegt Christine Verdonck. «Toen had ik dertien kinderen, nu zijn er dat vijftientig. Het verschil is groot. Vorig jaar probeerde ze wat extra aandacht te krijgen vaak door ongepast gedrag. Ik corrigeerde haar dan, net zoals ik dat bij andere kinderen doe. Annabel krijgt geen aparte behandeling in de klas. Elke ochtend krijgt ze wel twee uurtjes extra begeleiding van vrijwilligers. Zonder hen zou dit nooit lukken.»

INCLUSIEF ONDERWIJS

In Vlaanderen gaat ongeveer 4 % van alle leerplichtige kinderen naar het buitengewoon onderwijs. Ze krijgen er onderwijs op maat volgens hun handicap. Dat gebeurt met veel toewijding en resultaat. Sommige kinderen uit het buitengewoon onderwijs kunnen wél naar een gewone school en krijgen er ondersteuning van leerkrachten uit het buitengewoon onderwijs. Annabel niet. Omdat ze een type 1-kind is: matig mentaal gehandicapt. Ouders zijn niet verplicht om hun kinderen naar het buitengewoon onderwijs te sturen. In Vlaanderen gaan steeds meer stemmen op voor inclusief onderwijs. Dat vertrekt vanuit de idee dat een school mits extra hulp goed onderwijs kan verschaffen aan zoveel mogelijk leerlingen, ook kinderen met een handicap. Het is moeilijk maar soms lukt het.

Niet in vakjes

«Ik heb een hele tijd als kinderverzorger gewerkt in de psychiatrie», zegt Fanny Boons (34). Ze is moeder van Lise (10), Lotte (6) en Lien (4) en één van de vrijwillige begeleiders van Annabel. Of ze dit doet uit medelijden? «Je mag kinderen niet in vakjes steken: zo iemand ben je en zo iemand blijf je. Elke donderdagochtend volg ik vorming. Ik leer hoe ik rekenen, taal en WO met Annabel kan aanpakken. Ik overleg dan met juf Christine hoe we dat uitwerken. De kloof tussen Annabel en haar klasgenoten wordt steeds groter. We weten niet waar we precies naartoe kunnen met Annabel. Maar we stimuleren haar op alle vlakken zo veel mogelijk. Zo gaan we op zoek naar Annabels grenzen.»

«Het antwoord was 'ja'»

«Annabel leerde erg moeizaam in het buitengewoon onderwijs», zegt Bart Cuynen (42), vader van Annabel. «Ze voelde zich niet goed in haar vel en dat toonde ze ook graag in haar gedrag: onhandelbaar. Voor vele kinderen is het buitengewoon onderwijs een goede oplossing, maar niet voor Annabel. In volle lerarenstaking stonden we daar met onze vraag aan deze gewone school: willen jullie Annabel opnemen in het derde leerjaar? Het antwoord was 'ja'. «Een school moet kunnen openstaan voor alle kinderen», zegt directeur Gilbert Heselmans. «We hebben met de hele lerarenploeg 'ja' gezegd. Maar de ouders van Annabel moesten zelf zorgen

voor extra begeleiding. Er zijn grenzen aan wat je leerkrachten aankunnen.» Of de andere ouders er geen problemen van maken? «Als je zorg draagt voor elk kind niet.»

Bus om 7.15

«In plaats van een speciaal busje dat Annabel komt halen om 7.15 u. en haar thuis brengt om 17 u., zit ze nu in de klas met haar vrienden uit de buurt», zegt Bart. «Ze is graag gezien, mag naar verjaardagsfeestjes en doet als een normaal kind.

De andere kinderen zuigen haar mee omhoog. Wat ze nu al kan, hadden we nooit verwacht te bereiken. De gewone school maakt van Annabel geen 'normaal' kind. Haar beperkingen blijven. Ze zal nooit de eindtermen van het lager onderwijs halen. Dat hoeft ook niet. Als we intussen maar ontdekken waar ze wél goed in is. De school is bezig met wat Annabel al kan, de buitenwereld ziet enkel wat ze niet kan. Dat botst.» ■

«Annabel mag nu naar verjaardagsfeestjes»

Fanny Boons: «Ik help Annabel niet uit medelijden»

- Meer info over inclusief onderwijs lees je op www.ond.vlaanderen.be/berichten/artikels/maatwerk.htm
- Ouders voor Inclusie verdedigen het inclusief onderwijs.

Meer info bij Hilde Herssens – A. Verhaegenstraat 42 – 9000 Gent – tel. 09 330 05 62
- hilde.herssens.ovi@pandora.be – www.oudersvoorinclusie.be

- Fanny Boons volgt vorming bij Kind-Inclusie-Plan – tel. 0475 32 43 63